

Datum:
2026-09-09Diarienummer:
AMN-2026-00422Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Eva Hellstrand, Walaa Tammela

Utredningsuppdrag angående feriejobb i samverkan med näringslivet

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen om Stockholms stads modell angående upphandling av samordning, planering och organisering av feriejobbsplatser till handlingarna samt
2. **att** ge förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att använda anställning av feriejobbare som ett gynnande kriterium vid kommunens upphandlingar.

Ärendet

Arbetsmarknadsförvaltningen fick i september 2025 i uppdrag att *utreda möjligheten att genom upphandling organisera samordning, planering och rekrytering av feriejobbsplatser, samt därigenom bjuda in företag, organisationer och föreningar att lämna anbud för samordning av feriejobb i Uppsala kommun, AMN-2025-00446*. Det handlade om en modell för att utöka antalet feriejobbsplatser som tillämpas i Stockholms stad. I ärendet redovisas resultat av utredningen samt ges förslag på att i stället ge förvaltningen ett uppdrag att utreda om det går att använda anställning av feriejobbare som ett gynnande kriterium vid kommunala upphandlingar. Detta är ett arbetssätt som tillämpas i Solna stad för att erbjuda ungdomar feriejobb utanför den kommunala organisationen. I **bilaga 1** redovisas närmare det utredningsarbete som pågått sedan förvaltningen fick uppdraget från nämnden.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Arbetsmarknadsförvaltningen har sedan en tid tillbaka undersökt olika sätt att samverka med näringslivet för att bredda tillgången på feriearbetsplatser för ungdomar. Vid nämndens sammanträde den 26 september 2025 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut att framöver möjliggöra för stiftelser som drivs utan vinstsyfte att få lönestöd för feriearbetare inom ramen för feriejobbsgarantin för årskurs 9. Vid sammanträdet uppdrogs även åt förvaltningen att utreda möjligheten att genom upphandling organisera samordning, planering och rekrytering av feriejobbsplatser, samt därigenom bjuda in företag, organisationer och föreningar att lämna anbud för samordning av feriejobb i Uppsala kommun, AMN-2025-00446.

Utredningsuppdraget från september 2025 handlade om att studera en modell för samverkan med näringslivet för att kunna erbjuda feriejobb utanför den kommunala organisationen som används i Stockholm stad. Det handlar om att Stockholms stad upphandlar samordning, planering och organisering av feriejobbsplaceringar för att utöka antalet möjliga feriejobbsplatser.

Arbetsmarknadsförvaltningen tog i utredningen del av information från Stockholms stad avseende upphandlingsmodellen och undersökte frågor kring bland annat anbudsområden, arbetsmiljöansvar, administration och uppföljning. Förvaltningen kontaktade också Uppsala kommuns juridiska enhet för rådgivning.

I arbetet med att utreda Stockholms modell framkom oklarheter gällande det slutliga arbetsmiljöansvaret för ungdomarna enligt den juridiska bedömningen utifrån Stockholms stads förfrågningsunderlag. Den juridiska tolkningen är att Stockholms stad inte fullt ut kan överlåta arbetsmiljöansvaret, så att staden blir befriad från detta eftersom stadsdelen är arbetsgivare enligt förfrågningsunderlaget.

En upphandling enligt Stockholms stads modell skulle sannolikt innebära att nuvarande verksamhet med feriejobb behöver minskas och anpassas till det nya arbetssättet. Det skulle innebära kostnader för att avveckla befintlig verksamhet och en upphandlad verksamhet kan bli dyrare än den egna verksamheten.

Som ett alternativ har förvaltningen under 2026 också sökt andra möjligheter till samverkan med näringslivet avseende feriejobb i olika former. Under våren har arbetet fortsatt med att ta del av ett arbetssätt som tillämpas i Solna.

I Solna stad tillämpas ett annat förfarande kopplat till upphandling. Solna samverkar på två sätt med näringslivet gällande feriejobb.

1. Kommunen upphandlar företag som i sin tur anställer feriejobbare. Det innebär att företaget som upphandlas är arbetsgivare. Företaget har arbetsmiljöansvar och betalar ut lön till de sommar/feriejobbare som anställs. Företagen är egentligen i grunden upphandlade för andra uppdrag i kommunen, till exempel inom park och miljö, men att ta emot feriejobbare finns som ett kriterium i upphandlingsunderlaget som ger fördelar i upphandlingen (prisavdrag).
2. Det finns också feriejobb i Solna där kommunen anställer feriejobbare och placerar ut dem hos företag. Det handlar om varierande jobb, till exempel inom hotell, restaurang och handelsträdgårdar. Kommunen försäkrar och har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar. De ser det som att ungdomarna har en slags feriepraktik.

Arbetsmarknadsförvaltningen i Uppsala har konstaterat sedan tidigare att arbetssättet enligt nummer 2 ovan inte är möjligt att använda sig av med utgångspunkt i bland annat kommunallag och kollektivavtal (se exempelvis AMN-2022-00392). Samverkan enligt det första exemplet från Solna skulle däremot kunna vara ett sätt som kan utredas vidare. I den modellen är det tydligt att arbetsgivaransvaret för feriejobbarna inte ligger inom kommunen även om det som vid alla upphandlingsförfaranden finns ett uppföljningsansvar från kommunens sida. Här behöver till exempel undersökas vad som gäller angående själva förmedlingen av ferieplatser genom upphandlingen och mer specifikt vilken möjlighet kommunen har att agera på detta område.

Sammanfattning

Som ett led i att kunna erbjuda ungdomar fler arbetsplatser för feriejobb har förvaltningen utrett möjligheten att använda sig av Stockholms modell för samverkan med näringslivet avseende att upphandla samordning, planering och organisering av feriejobbsplatser.

Utifrån de oklarheter angående arbetsgivaransvar som framkommit vid utredningen av Stockholms upphandlingsmodell samt de administrativa och arbetsmiljörelaterade konsekvenser en sådan upphandling skulle innebära föreslår förvaltningen att uppdrag ges att undersöka ett alternativ för samverkan med näringslivet i erbjudande om feriejobbsplatser. Det innebär att utreda möjligheten att använda anställning av feriejobbare som ett gynnande kriterium vid kommunala upphandlingar utifrån ett arbetssätt som tillämpas i Solna stad.

Ärendet om utredningsuppdrag har inga konsekvenser sett ur perspektiven barn, funktionsrätt eller jämställdhet.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 september 2026
- Bilaga 1 Samverkan med näringslivet för fler ferieplatser - sammanställning

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Bilaga 1

Handläggare:
Eva Hellstrand, Walaa Tammela

Samverkan med näringslivet för fler ferieplatser - sammanställning

Bakgrund

Sedan en tid tillbaka anställer och placerar Uppsala kommun ungdomar för feriejobb endast inom kommunens egna verksamheter. Bakgrunden till förändringen tar sin utgångspunkt i bland annat kommunallag och bestämmelser rörande arbetsmiljö. I december 2023 antogs en ny strategi för feriejobb inom arbetsmarknadsförvaltningen. Den innebär att alla ungdomar i årskurs 9 och på gymnasieskolans språk-introduktionsprogram som söker feriejobb via förvaltningen fortsatt garanteras en plats.

Under 2023 infördes ett särskilt lönestöd riktat till kommunala bolag och ideella föreningar för att stärka deras möjligheter att anställa feriearbetande ungdomar inom garantin. I december 2024 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om att under 2025 öppna upp möjligheten till lönestöd för stiftelser med verksamhet för barn och unga i Uppsalas socioekonomiskt utsatta områden. Nämnden beslutade också att ge förvaltningen i uppdrag att utreda om och i sådana fall hur fler aktörer inom civilsamhället och näringslivet kan omfattas av lönestödet inför 2026. Den utredningen redovisades för nämnden i september 2025 där förvaltningen utifrån juridiska begränsningar inte rekommenderade lönestöd till näringslivet.

Upphandling avseende organisering och samordning av feriejobsplaceringar i Stockholms stad

I samband med arbetsmarknadsnämndens beslut om utredning framkom att Stockholms stad använder sig av denna form av upphandling för att utöka antalet möjliga feriejobsplatser.

Inledning

Arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad har sedan år 2015 använt sig av en metod att göra inköp för fler feriejobb genom samordning och rekrytering av feriejobsplaceringar hos externa parter. Inför en ny avtalsperiod från 2026 påbörjades

en ny upphandling. Upphandlingen omfattade samordning, planering och rekrytering av externa feriejobbsplaceringar med ramavtalsperiod från och med 2026-01-01 till och med 2027-12-31 med möjlighet till förlängning. Den totala avtalstiden är som mest fyra år. Målgruppen är ungdomar 16–19 år, i mindre omfattning kan även yngre ungdomar ingå.

Upphandlingen är kompletterande till det utbud av feriejobbsplaceringar som staden har i egen regi.

Anbudsområden enligt avtalsperiod från 2026

I samtliga anbud ska det oavsett anbudsområde ingå att erbjuda fördjupad arbetslivs-introduktion med fokus på CV och att söka arbete. En ungdom med feriejobb får aldrig ersätta ordinarie personal eller vikarier. Arbetsuppgifterna ska medföra ett mervärde för staden och vara av karaktären kvalitetshöjande. Leverantör kan antingen erbjuda feriejobbsplacering inom den egna verksamheten, eller också rekrytera feriejobbsplaceringar hos andra arbetsplatser.

I anbudet finns fyra avtalsområden:

Anbudsområde 1

Planering och genomförande av feriejobbsplaceringar för ungdomar med behov av individuellt anpassade arbetsplatser.

Anbudsområde 2

Planering och handledning av feriejobbsplaceringar där ungdomar arbetar med socialt entreprenörskap genom att utveckla affärsidéer som löser samhällsutmaningar i linje med Stockholm stads vision 2040.

Anbudsområde 3

Feriejobbsplaceringar som är färre till antal där ungdomar deltar i färdiga projekt med tydligt avgränsade, praktiska arbetsuppgifter som har samhällsnyttiga och pedagogiska syften.

Anbudsområde 4

Feriejobbsplaceringar i större skala där ungdomar deltar i strukturerade, praktiska projekt med tydligt avgränsade arbetsuppgifter inom exempelvis digitalt skapande, återbruk eller evenemangsproduktion. Syftet är att skapa samhällsnytta och mervärde för Stockholm, samtidigt som ungdomarna utvecklar arbetslivserfarenhet.

Enligt tilldelningsbeslut från mars 2022 (tidigare upphandling) antog arbetsmarknadsnämnden i Stockholm leverantörerna Misa AB (socialt företag), Stockholm Open, Rookie Startups Youth AB, Stiftelsen Barnens dag, Novare Public HR AB (arbetsförmedling och rekrytering) samt Stiftelsen Fryshuset.

Juridiska förutsättningar

Enligt kommunallagen (2 kap 8 § KL) råder ett principiellt förbud mot understöd till enskild näringsidkare. Vid kontakt med Uppsala kommuns juristenhet framkom att när kommunen upphandlar en tjänst på detta sätt råder inte samma särskilda gynnande av enskild näringsidkare. Det är dock viktigt bedömer förvaltningen att iaktta de bestämmelser som gäller avseende kollektivavtal, att erbjuda sommarjobb till feriejobbare hos externa aktörer utifrån andra avtal kan innebära kollektivavtalsbrott.

När det gäller arbetsmiljöansvaret påtalade Uppsalas kommuns juristenhet en oklarhet i förfrågningsunderlaget till Stockholms upphandling som gäller ansvaret för arbetsmiljön. I förfrågningsunderlaget står det bland annat följande:

- Leverantören ska uppfylla arbetsmiljöansvaret enligt arbetsmiljölagen.
- Leverantören ska uppfylla skyddsansvaret enligt 3 kapitlet 12 § arbetsmiljölagen som innebär att aktivt se till att ferieungdomar som arbetar på arbetsstället inte utsätts för risk för ohälsa eller olycksfall.
- Ferieungdomen anställs av sin hemstadsdel det vill säga den stadsdel där denne är folkbokförd, som också har arbetsgivaransvar.

Den sista punkten det vill säga att ungdomen är anställd av sin hemstadsdel, gör att det inte blir riktigt tydligt vem som har det grundläggande arbetsmiljöansvaret. Detta särskilt eftersom leverantören inte nödvändigtvis placerar ungdomen hos sig utan kan anvisa till en annan arbetsplats.

Tolkningen från juristenheten var att Stockholms stad inte fullt ut kan överlåta arbetsmiljöansvaret, så att staden blir befriad från detta eftersom Stockholm är arbetsgivare enligt förfrågningsunderlaget. Ansvar om exempelvis en olycka skulle ske på arbetsplatsen får därför bedömas från fall till fall, men en helhetsbedömning behöver göras.

Fortsatt kring samverkan med näringslivet i Uppsala

Under våren 2026 har förvaltningen vidare undersökt idéer kring samverkan med näringslivet för att bredda tillgången till ferieplatser. Det har lett fram till att föreslå en utredning för att se om nämnden kan samverka med näringslivet enligt ett arbetssätt som tillämpas i Solna stad.